

शेषितमलसज्जः अण्डकः स चान्द्रदेये व्यवस्थितः
 प्रसीधामम् । फुफ्फुसः हृदयस्य वासपात्रे स्थितः ।
 (फुक्का) इति ख्यातः इति विजयरचितः ।
 फुल्ल(त्त) लि० फल-आरम्भे भावे क्त वा तयोर्नेट् अत
 इत्थम् । १ फलनारम्भयुते फलने च । पञ्जे फलित इति ।
 अन्यत्र फलित इत्येव । भावे क्तिन् फुल्लति फलने स्त्री ।
 फुल्ल विकाशे भ्वा० पर० अक० सेट् । फुल्लति अफुल्लित् पुफुल्ल ।
 फुल्ल लि० फुल्ल-विकाशे अच् । विकसिते पुष्ये अमरः ।
 फुल्लकाल पु० फुल्लं फलति फल-अच् । श्रुतिवाते विका० ।
 फुल्लटामन् न० इत० । १ फुल्लानां दामनि “मोगो नौ तो भौ
 शरहयतरगैः फुल्लदाम प्रसिद्धम्” इ० र० अक्ते जनविंश-
 त्यक्षरपादके अन्दोभेदे ।
 फुल्ललोचन लि० फुल्लं विकसितं लोचनमस्य । १ विकसितनेत्रे
 स्त्रियां आङ्गत्वेऽपि बहुवचनत्वात् टाप् । २ भृगुभेदे
 पुंस्त्री-शब्दच० स्त्रियां जातित्वात् ङीप् । [संक्षिप्तसा०]
 फुल्लरीक पु० फल-फर्फरीकादि० नि० । १ देशभेदे २ चर्पे च
 फेण(न) पु० स्फाय-न पृषो० मतान्तरे अत्थम् । दुग्धजवादे-
 वपय्युपरिस्ते बुद्बुदाकारे पदार्थे (फेना) अस्य आनास-
 मपि “इंसन्ने एवो मदीतीरे निन्दैः संः गीयिरे । यथा
 बारस्तता मन्ना अन्तरे फेणसङ्गता” इत्युक्तौ एते अन्त-
 रेफेण अन्तःस्वरकारेण संयुता इत्यर्थः । २ हिमे च
 शृङ्खलिकारभेदे स्त्री ङीप् । “वटो वेशवारात् लवङ्गेन
 फेणी शमं पर्यटः शिषु वीजेन याति जीर्णमञ्जरी । बा-
 नीरं गगनं फेनमनञ्च दन्त्यनान्वितम् । आङ्गः फाङ्गुन-
 मिच्छन्ति केचिन्मूर्धन्यान्वितम्” भरतधृतवाक्यम् ।
 फेण(न)क स्वार्थे क संज्ञायां कन् वा । १ फेनशब्दाद्यै
 २ पिष्टकभेदे त्रिका० ।
 फे(ण)नका स्त्री फे(ण)न इव कायति के-क । लङ्-
 पकृतभङ्गलचूर्णे (वाइ) शब्दच० ।
 फेण(न)दुग्धा स्त्री फेणः(नः) इव दुग्धं नियासोऽस्य ।
 (दुधफेणा) क्षुभेदे राजनि० ।
 फेण(न)वाहिन् पु० (फेण(न)मिव वहति श्रुतताम ।
 वह-णिनि । वस्त्रे शब्दमाला । [राजनि० ।
 फेणा(ना) स्त्री फेण(न) अस्त्यर्थे अच् । सातवाक्षुमे
 फेणा(ना)श न० इत० । बुद्बुदे । हारा० ।
 फे(णि)निजा स्त्री (कात्रा) इति ख्याते पकाजभेदे कताज-
 गते २।८१।१४ पु० इत्थम् ।
 फणि(ति)ल लि० फे-(ण)+लच् अच् । फेन(च)वि-

शिट् । २ बोधिकाये शमदनहृत्फले च न० मेदि० । ३ वदरहृत्
 राजनि० । ४ अरिष्टहृत् च पु० अमरः ।
 फेत्कारिणी स्त्री तन्त्रभेदे ।
 फेत्कारीय पु० तन्त्रभेदे । [स्त्रियां जातित्वात् ङीप् ।
 फेर पुंस्त्री० फे इत्यव्यक्तं रोति इ-वा० ड । इमावे वदर०
 फेरण्ड पुंस्त्री० फे इत्यव्यक्तं रण्डति रण्ड-अच् । इमावे
 हेमच० स्त्रियां जातित्वात् ङीप् ।
 फेरव पुंस्त्री० फे इत्यव्यक्तो रवोऽस्य । १ इमावे अमरः ।
 २ राजभे मेदि० । स्त्रियां ङीप् श्रुत्ते लि० शब्दर० ।
 फेर पु० फे इत्यव्यक्तं रोति इ-ड । १ इमावे अमरः ।
 फेल गतौ भ्वा० पर० अक० सेट् । फेलति अफेलीत् पिफेल ।
 अदित् चङि न लुप्तः । अपिफेलत् त ।
 फेल(वा) न० स्त्री० फेल-अच् वा टाप् । १ मुक्तवर्ज्यते
 अस्मिन्ने वदरत्ना० न० । अमरे स्त्री ।
 फेलि स्त्री फेल-इत् । अस्मिन्ने मुक्तावशिष्टे जटाच०
 स्वार्थे क फेलिका तत्पार्थे
 इति श्रीतारानाथतर्कवाचसातिभट्टाचार्य-
 सङ्कलिते वाचस्पत्ये फकारादिशब्द-
 सङ्कलनम् ।

फाण्टशब्दपरिचिटम्—“तदे नवनीतं भवति इतं
 देवानां फाण्टं मनुष्याणाम्” शत० ब्रा० “नवनीतभावात्
 प्रागवस्थापन्नं द्रव्यं फाण्टवितुष्यते” भाष्यम् ।

व

वकारः पञ्चमस्य तृतीयवर्णः कादिषु लघोर्विंशतितमो व्य-
 ञ्जनवर्णः लिङ्गाग्रेण ओष्ठयोः स्पर्शेन उत्पन्नत्वात्
 अर्धवर्णः । अस्योच्चारणस्य स्थानमोष्ठौ । उच्चारणे ओष्ठ-
 जिङ्गाग्रेण अर्धः आभ्यन्तरप्रयत्नः । वाक्प्रवहनाः संवा-
 रनादघोषाः कल्पप्राणश्च । अस्य वाचकशब्दाः तन्त्रे वण्य-
 भिधानोक्ता यथा “बो वनी भूधरो मार्गी चर्वरी लोचन-
 प्रियः । प्रचेताः कलमः पवी स्वचगण्डः कपदिनी ।
 पृष्ठवंशोऽभया सप्तः शिखिवाद्यो युगम्बरः । सुख-
 विन्दुर्वनी चण्डा बोद्धा त्रिजीवनप्रियः । क्लेदिनी
 तापिनी भूमिः रुग्णस्त्रिजिह्वप्रियः । सुरभिर्धन-
 विष्णुश्च संहारो बहुधाभिपः । वगी प्रगं चपेटा च
 जोदका गगनं पतिः । पूर्वाप्राज्ञा मध्यविष्णुः यनिः कुरु
 तृतीयको” । तस्मादिष्टावदेवताभ्यान् वणा “नीलवर्णा”